

Memo		
Aan	:	Gemeenteraad
Van	:	College van burgemeester en wethouders
Datum	:	4 juli 2023
Zaaknummer	:	410229
Onderwerp	:	Update opvang vluchtelingen en statushouders

Inleiding

Dit memo biedt een tussentijdse update over de brede opvang van asielzoekers, Oekraïense ontheemden en statushouders in de gemeente Ede.

Huidige doelgroepen en opvanglocaties

Oekraïense ontheemden worden opgevangen in de gemeentelijke opvanglocatie Harskamp en bij particuliere adressen. De opvanglocatie Harskamp wordt beheerd door de gemeente. Asielzoekers worden opgevangen op de Crisisnoodopvang (CNO). De locatie wordt beheerd door de gemeente. Statushouders die nog geen woning hebben worden opgevangen in de Kop van Deelen. Deze locatie wordt beheerd door het COA.

Opvang Oekraïense ontheemden

Gemeentelijke opvang Oekraïne (GOO) Harskamp

De afgelopen periode heeft het gemeentelijk team gewerkt aan de verbetering van de opvanglocatie op het gebied van privacy en autonomie. Op 23 juni verbleven er 321 personen op de opvanglocatie. De reductie van het aantal opvangplaatsen op de locatie heeft ervoor gezorgd dat gezinnen een eigen kamer hebben. Ook zijn er mobiele keukens geplaatst. Bewoners en het gemeentelijk team hebben positieve ervaringen. Door middel van de bewonersraad blijft de gemeente in gesprek met bewoners voor verdere verbetering van de locatie.

Er zijn enkele bewoners die voor overlast zorgen en/of onbegrepen gedrag vertonen. Bij onhoudbare situaties worden regionale gesprekken gevoerd over de opvang voor deze groep kan worden gefaciliteerd.

Particuliere opvang Oekraïne (POO)

De situatie bij de POO is onveranderd. Het aantal ingeschrevenen bedraagt op dit moment 199. Het aantal opgevangen Oekraïense ontheemden en gastgezinnen is stabiel. Op 4 juli wordt een bijeenkomst georganiseerd om de gastgezinnen te bedanken voor de inzet en ervaringen uit te wisselen.

Opvang asielzoekers

CNO

Er verblijven momenteel 106 bewoners op de opvanglocatie. Op dit moment is het gemeentelijk team bezig met het optimaliseren van de activiteiten omtrent dagbesteding, gezondheidszorg, onderwijs en integratie. Voorbeelden zijn dat er wordt gewisseld van cateringbedrijf, er ruimtes zijn voor de activiteiten omtrent dagbesteding, dat er toezicht is of de kinderen naar school gaan en dat bewoners gezamenlijk de opvanglocatie schoonhouden. Tijdens de overleggen met de bewonersraad wordt gesproken over verbeteringen voor de opvanglocatie.

Verder wordt bekeken of de processen vanuit het COA die de gemeente moet uitvoeren eenvoudiger en slimmer kunnen worden gemaakt. Twee voorbeelden zijn dat de IND is uitgenodigd om de gesprekken te laten plaatsvinden op de opvanglocatie, net als de GZA artsenzorg. Op die manier worden de vele taxiritten beperkt. Gemeenten/VNG dringen aan op snellere procedures door de IND. Nu moeten bewoners maanden wachten op een eerste gesprek.

Opvang statushouders

Gemeenten krijgen van het Rijk een jaarlijkse taakstelling tot het huisvesten van statushouders. Die taakstelling is afhankelijk van het aantal crises in de wereld en het aantal asielzoekers dat opgevangen moet worden. Hier liggen afspraken onder die op Europees niveau worden gemaakt. Het ministerie zorgt voor de toedeling aan de verschillende gemeenten.

Voor 2023 heeft de gemeente Ede een huisvestingstaakstelling van 144 (eerste helft van het jaar) plus 186 (tweede helft) statushouders. Het totaal komt daarmee op 330 personen. Hier vallen ook minderjarige kinderen onder. Op dit moment moeten er nog 15 personen van de taakstelling eerste helft, gehuisvest worden.

Afgelopen week werd duidelijk dat de taakstelling over de tweede helft van 2023 (i.c. 186 personen) ook minimaal voor de eerste helft van 2024 zal gaan gelden. Verwachting is dat de taakstelling over heel 2024 meer zal bedragen dan over 2023. Dat wordt veroorzaakt door:

- toenemende stroom 'reguliere' asielzoekers waaronder in groeiende groep alleengaande minderjarige vluchtelingen;
- het aantal Oekraïners dat vermoedelijk niet terugkeert naar Oekraïne en in Nederland zal willen blijven. Zij zullen dan de asielprocedure instromen.

Kop van Deelen

Op dit moment verblijven er 64 personen in gebouw 19. De capaciteit hiervan is 95 personen. Wanneer de gebouwen 14 en 14a opgeleverd worden, neemt de capaciteit toe met 85 personen. De oplevering van gebouw 13 wordt voorzien op 11 juli. De capaciteit zal op dat moment het maximum van 180 bereiken.

Op dinsdag 20 juni vond er een klankbordgroep plaats met betrekking tot de huisvesting van asielzoekers op de Kop van Deelen. Burgemeester Verhulst en wethouder Bij sloten daarbij aan om te praten over de laatste stand van zaken. In de bestuursovereenkomst is bepaald dat het COA een inspanningsverplichting heeft om statushouders te plaatsen die voor (latere) huisvesting gekoppeld zijn aan de regio Foodvalley. Door vertragingen bij de IND zijn deze er op dit moment onvoldoende. Er bestaat wel een groot tekort aan opvangplaatsen in zijn algemeenheid. Het COA heeft aangegeven dat naast de mensen die in Foodvalley gehuisvest worden, ook ruimte kan zijn voor mensen die kansrijk zijn op een verblijfsvergunning, maar niet persé, of nog niet, aan Foodvalley gekoppeld zijn. Het gaat hier nadrukkelijk niet om ongeregistreerden. Dat staat niet in de bestuursovereenkomst en doet het COA alleen in noodsituaties (als Ter Apel vol is) en na toestemming door de gemeente. Dit is ook aan de klankbordgroep gemeld.

Momenteel verblijven er gezinnen met kinderen, stellen en alleenstaanden op het terrein. De kinderen voor het primair onderwijs gaan momenteel dagelijks naar school.

Onderwijs

De aantallen kinderen binnen het nieuwkomersonderwijs blijven hoog:

PO (basisschool)

Ede: 75 (wachtlIJst: 14)

Ederveen: 58

VO/ISK (middelbare school)

Ede: 153

Bennekom: 59

WachtlIJst nieuwe schooljaar: 28

De meeste leerlingen hebben op dit moment een voltijds onderwijsprogramma. Vanwege de lerarentekorten is er een groep bij het ISK Ede van 23 leerlingen die 20 uur per week les krijgen. Voor 47 leerlingen in Ederveen geldt een half onderwijsprogramma en een half activiteitenprogramma. In het nieuwe schooljaar zijn er extra leerkrachten aangetrokken en krijgen weer alle kinderen voltijdsonderwijs met voldoende ruimte om te groeien in leerlingaantal. Inmiddels zijn er ook leerlingen van de CNO op de Galvanistraat en het AZC in Deelen ingestroomd. De taakstelling voor volgend jaar blijft naar verwachting hetzelfde als voor dit jaar, bijna een verdubbeling ten opzichte van 2021. Er zullen dus ook komende tijd veel nieuwe leerlingen in blijven stromen. De gemiddelde onderwijstijd voor PO nieuwkomersonderwijs is een jaar, voor het ISK is dat twee jaar.

Provinciale Regietafel Migratie en Integratie (PRT M&I)

In de provincie Gelderland is afgesproken om alvast in de geest van de Spreidingswet te gaan werken. Dat betekent dat de colleges van B&W, COA en GS in de PRT gezamenlijke afspraken maken over de realisatie van het gevraagde aantal asielplekken. Destijds is besloten om de provincie op te delen in zeven subregio's,

omdat een overleg met 51 colleges niet bevorderlijk is. Ede hoort samen met de gemeenten Wageningen, Barneveld, Nijkerk en Scherpenzeel tot de subregio Foodvalley.

Op 15 mei jl. heeft het overleg van de PRT en op 27 juni het overleg van de subregio Foodvalley plaatsgevonden. Onder de PRT vallen de doelgroepen asielzoekers in de AZC en CNO en de huisvesting van statushouders. Daarnaast wordt tijdens het zomerreces gewerkt aan het plan van de subregio Foodvalley. Hier worden afspraken gemaakt over de verdeling van de opvang van asielzoekers en huisvesting van statushouders. Het streven van de PRT is om de plannen van alle subregio's voor 1 oktober jl. te agenderen bij de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie (LRT M&I).

Vooralsnog gaat het om de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders. Onderzocht wordt of de opvang van Oekraïense ontheemden ook bij de PRT wordt belegd. Als laatste treft u ter informatie in de bijlage de resolutie die aangenomen is op het VNG jaarcongres. Het Edese plan dat valt onder de subregio Foodvalley zal voor wensen en bedenkingen aan uw raad worden voorgelegd.